

УЗАГАЛЬНЕННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ШКІРИ ЗА ЯКИМИ ПРИЗНАЧАЮТЬСЯ ЕКСТЕМПОРАЛЬНІ ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ

Немченко А. С.¹, Царьова К. О.², Хоменко В. М.²

*Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна¹
Донецький національний медичний університет, м. Лиман, Україна²
economica@ukr.net*

Світова практика відмічає, що кожний сьомий-восьмий пацієнт, який звертається за медичною допомогою, має дерматологічні проблеми. В той час, за даними Державної служби статистики України, хвороби шкіри та підшкірної клітковини займають п'яте місце по захворюваності населення України.

Насамперед це пов'язано з тим, що патологічний стан шкіри часто свідчить про патологію внутрішніх органів та систем організму в цілому.

Численні шкірні захворювання можна умовно поділити на такі групи:

1) дерматози з з'ясованою етіологією (піодермії, туберкульоз шкіри, лепра, лейшманіоз, короста, вірусні захворювання та ін.), і викликані відомими хімічними, фізичними і біологічними агентами;

2) дерматози з невідомою етіологією і недостатньо ясним патогенезом (псоріаз, червоний плоский лишай, аутоімунні дерматози, алергодерматози, новоутворення шкіри, Т-клітинні лімфоми та ін.);

3) генетично обумовлені хвороби шкіри (генодерматози), різні пороки її розвитку, невуси та ін.

При більшості дерматозів проводиться загальна і зовнішня фармакотерапія. Вибір засобів і методів терапії дерматозів залежить від етіології та патогенезу захворювання шкіри.

Патогенетична терапія спрямована на корекцію механізмів розвитку і перебігу патологічного процесу, виявлених порушень з боку органів і систем, з якими може бути пов'язане захворювання шкіри.

Патологічні процеси, що розвиваються в шкірі, легко доступні зовнішньому впливу, тому здавна для лікування дерматозів широко застосовується місцеве лікування.

Сучасні знання в області ендогенних етіологічних факторів і патогенезу захворювань шкіри вивели на перший план методи загальної терапії. Однак і в наші дні, незважаючи на значне збільшення числа високоактивних засобів загальної терапії, раціонально проведена місцева терапія не втратила свого значення при багатьох шкірних захворюваннях.

У зв'язку з наявністю в шкірі нервово-рецепторного апарату, а також за рахунок резорбтивного ефекту, місцеві фармакологічні засоби в тій чи іншій мірі надають і загальний вплив на організм хворого, тому дуже важливо мінімізувати їх негативні побічні ефекти.

Такого ефекту можна досягти використовуючи екстемпоральні прописи, які дозволяють коригувати дозу активних фармацевтичних інгредієнтів враховуючи гостроту запальної реакції, ступінь, глибину і поширеність ураження шкіри та ін., виключити консерванти і мінімувати кількість інших допоміжних речовин. Також є ряд важливих лікарських препаратів для

лікування ряду патологій шкіри виготовлення яких можливо тільки виключно в аптечних умовах (наприклад, розчини окислювачів, розчини захищених колоїдів). Деякі препарати не мають промислових аналогів (суспензії сірки і гідрофільних речовин, кортикостероїдні препарати для лікування новонароджених та дітей), але ефективні в дерматологічній практиці.

В даний час аптеки найчастіше виготовляють лікарські засоби за такими дерматологічними показаннями і хворобами, як:

- поверхневі ураження шкіри (садна, подряпини, опіки, обмороження і т.п.);
- дерматити (атопічний, алергічний);
- вугрова хвороба;
- захворювання шкіри обличчя (проблемна шкіра);
- екзема;
- мікози;
- псоріаз;
- лишай (в т.ч. кольоровий);
- піодермія;
- трофічні виразки;
- короста;
- пролежні;
- демодекоз;
- гіпергідроз;
- попрілості шкіри;
- сухість шкіри.

Також можна знайти в аптечному асортименті засоби від фурункульозу; алопеції; гнійних запалень; кератозів (гіперкератоз, дискератоз); розацеа; акне; сикоз; фолікуліт; абсцес; бородавки; іхтіоз; мозолі; діатез; стрепто- і стафілодермії.

Іноді призначаються екстемпоральні препарати при епідермофітії, кондилі, нейродерміті, вовчанці, каверніті, карбункулах, педикульозі, куперозі, пігментних плямах, трихофітії, туберкульозі шкіри і гіперпігментації.

Враховуючи тенденції країн світу використання засобів натурального походження, рецептури яких не обтяжені шкідливими для організму людини речовинами, в Україні все більшої популярності набувають засоби догляду за шкірою, виготовлені в умовах аптеки: бальзами від сухості шкіри губ, засоби для сухої шкіри, засоби від зморшок та ін.

Отже, у виробничих аптеках представлений широкий спектр екстемпоральних лікарських засобів від усіх видів дерматологічних захворювань. Використання ліків виготовлених в умовах аптеки є ефективним і перспективним, як для етіологічної, патологічної, так і для симптоматичної фармакотерапії захворювань шкіри і її похідних.